

Toelichting meldplicht CBF

Toezichthouder CBF zal per maart 2019 in haar reglement een meldplicht opnemen voor alle erkende organisaties. Het meldpunt is bedoeld voor het melden van **(vermoedens van) ernstige misstanden** die het publieksvertrouwen in de sector als geheel kunnen schaden. Hieronder worden de gehanteerde begrippen, reikwijdte en procedureafspraken nader toegelicht.

Omarm de openheid

In navolging van basisprincipe 1 “Omarm de openheid” is een melding van grensoverschrijdend gedrag een signaal dat het integriteitssysteem van de organisatie werkt. Het is de bedoeling dat de meldingsbereidheid en adequaat optreden worden gestimuleerd. Dat betekent dat het CBF bij een melding zal kijken of een organisatie adequaat optreedt bij (vermoedens van) grensoverschrijdend gedrag, maatregelen treft om misstanden in de toekomst te voorkomen en hierover transparant communiceert met belanghebbenden. Het gaat dus om een check op het interne integriteitssysteem van organisaties aan de hand van een concrete melding. Maar let op: zet bij een melding wel altijd het belang en het recht van het slachtoffer en de (vermeende) dader (gerechtigheid) voorop.

Reikwijdte

Het is nadrukkelijk niet de bedoeling dat elk grensoverschrijdend geval apart gemeld gaat worden bij het CBF. In de praktijk zal elke organisatie een interne procedure doorlopen (soms ook in internationaal verband) waarin zij onder meer de ernst van de situatie beoordeelt en een inschatting maakt of er een situatie is ontstaan waarbij tussentijdse melding nodig is. Hierbij speelt het antwoord op de vraag of het geconstateerde of vermoede qua ernst of omvang ook op de Nederlandse sector zijn weerslag kan hebben een belangrijke rol. Net als bij verslaglegging achteraf in het jaarverslag is het van belang expliciet te benoemen namens wie je verantwoording aflegt. Hierbij zijn de basisprincipes 2 en 3 leidend: ‘Leg extern verantwoording af over grensoverschrijdend gedrag als je als organisatie invloed hebt gehad via medewerkers/vrijwilligers of het ter beschikking stellen van middelen’ en ‘Leg extern verantwoording af als (het aannemelijk is dat) de publieke opinie verantwoordelijk houdt voor het grensoverschrijdend gedrag dat heeft plaatsgevonden’. Wanneer er bij concrete voorvallen twijfel is over de noodzaak om wel of niet te melden bent u van harte uitgenodigd daarover contact op te nemen met het CBF.

Wanneer melden

Zodra de organisatie bekend is met een mogelijk geval van grensoverschrijdend gedrag weegt zij expliciet af of dit bij CBF of gemeld moet worden. Indien het oordeel ja is of als hier twijfel over is, dan neemt de organisatie zo spoedig mogelijk contact op.

Proces CBF

Bij het CBF kunt je een melding doen via de mail met behulp van het meldingsformulier (dat als bijlage bij het reglement wordt opgenomen). Het CBF neemt vervolgens contact op met de organisatie voor een eerste inschatting van de ernst van de melding. Vervolgens zal bekeken worden of de organisaties zijn integriteitssysteem op orde heeft, hier in deze praktijksituatie naar handelt en hier adequaat over communiceert. Het CBF zal daarbij hetzelfde hoor en wederhoor proces doorlopen als op dit moment bij het reguliere reactief toezicht plaatsvindt. Net als in het reguliere reactieve toezicht kan het onderzoek aanleiding vormen om verscherpt toezicht in te stellen of in het uiterste geval de erkenning in te trekken. Wanneer een organisatie verzuimt om zelf het grensoverschrijdend gedrag te melden zal het CBF, zodra zij hiervan op de hoogte is, zelf contact opnemen met de organisatie. Vervolgens zal dezelfde procedure worden gevolgd als na een melding waarbij het feit dat er geen melding heeft plaatsgevonden zal worden meegewogen. Eind 2019 zal de

meldingsplicht worden geëvalueerd door de dragende partners in de erkenningsregeling (CBF, brancheorganisaties en Commissie Normstelling). Indien nodig zal het proces worden bijgesteld.

Afstemmen communicatie

De timing, toon en inhoud van de externe communicatie is uiteraard afhankelijk van de specifieke situatie. Voorop staat dat het publiek en andere relevante stakeholders tijdig op de hoogte worden gebracht van misstanden en de maatregelen die zijn genomen om mogelijke slachtoffers te helpen, daders aan te pakken en herhaling te voorkomen. De betreffende organisatie zelf is verantwoordelijk voor passende externe communicatie. Omdat ernstige misstanden het imago van de sector en de Erkenning kunnen schaden is het belangrijk dat het sectorbrede perspectief wordt meegewogen bij communicatiebesluiten. Het CBF zal in geval van erkende goede doelen nagaan welke communicatie afwegingen de organisatie heeft gemaakt en hoe die zich verhouden tot het belang van de slachtoffers, de (vermeende) dader, het publiek, de sector als geheel en overige stakeholders. Indien nodig zal het CBF het initiatief nemen om een ad-hoc communicatieoverleg in te richten waarbij naast de erkende organisatie in kwestie ook de betrokken brancheorganisatie(s) vertegenwoordigd zullen zijn. Het is belangrijk om de externe boodschap vooraf goed met elkaar af te stemmen. Daarin zullen, conform basisprincipe 1, het belang en de rechten van het slachtoffer en de (vermeende) dader voorop staan. Iedere partij communiceert vervolgens vanuit zijn/haar eigen rol met daarbij passende boodschap.